

DURATION: 2 ½ HRS

Marks: 75

**NOTE: ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY.
EACH QUESTION CARRIES EQUAL MARKS
MARKS TO THE RIGHT INDICATE FULL MARKS**

Q.1.

A) *Animal Farm* is the study of a dream betrayed. It begins with hope for the animals and ends with their miserable lives getting even worse. To what extent do you agree with these statements? [15]

OR

B) Throughout the novel, *Animal Farm*, the natural characteristics of each animal figure heavily in their motives and pronouncements. Do you feel that Orwell purposely chose certain types of animals to assume certain roles? [15]

OR

C) Analyse Bhishma Sahani's *Tamas* as a socio-political novel. [15]

OR

D) How sensitively does Bhisham Sahni deal with the element of violence in *Tamas*? [15]

Q.2. A) In Gabriel Garcia Marquez's short story *A Very Old Man with Enormous Wings* what are the varied responses of the townspeople to the old man? What do these responses tell us about human behaviour? [8]

B) How does Mrinal Pande overturn the notion of motherhood in her short story *Girls*? [7]

OR

Q.2.

C) What social commentary is Isabel Allende making in the short story *And of Clay Are We Created*. [8]

D) What is setting? How effective is the cafe as the setting in the story *A Clean, Well-Lighted Place*? [7]

Q.3.

A) Critically analyse the poem *Need Ka Nirman Phir Phir*. [8]

B). How do the soldiers portray the reality of war in Wilfred Owens poem *Strange Meeting*? [7]

OR

C) Critically analyse *The Lie* by Maya Angelou. [8]

D) Discuss the use of imagery in Robert Frost's poem *Stopping by Woods on a Snowy Evening*. [7]

Q.4.

A) Vijay Tendulkar in his play *Silence! The Court is in Session*, has used the stage as a platform to expose gender discrimination in patriarchy. Discuss. [15]

OR

B) Compare and contrast the two women in Vijay Tendulkar's *Silence! The Court is in Session*. [15]

OR

C) How is George Bernard Shaw's *Arms and the Man* a commentary on class discrimination? [15]

OR

D) George Bernard Shaw's *Arms and the Man* is subtitled 'An Anti-Romantic Comedy'. In what way is this subtitle appropriate? [15]

Q.5. Write short notes on **any three**: [15]

- Effective use of language to highlight the brutality of cutting a tree in the poem *On Killing a Tree*.
- Need Ka Nirman Phir Phir* as a poem on regeneration
- The relevance of insomnia in *A Clean Well-Lighted Place*.
- Impact of the ending of the story *And of Clay are we Created*.
- Portrayal of Elisenda in the short story *A Very Old Man with Enormous Wings*.

कालावधी: 2½ तास

गुण: 75

टीप: सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत.
उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र. १

अ. 'एँनिमल फार्म' ही एक स्वप्रांवरील अविश्वासाची कथा आहे. ही कथा प्राण्यांच्या आशेच्या किरणाने सुरू होते आणि त्यांच्या दुःखी जीवनामुळे आणखी वाईट होत जाते. या विधानाशी आपण किती प्रमाणात सहमत आहात?

किंवा

ब. 'एँनिमल फार्म' या संपूर्ण कादंबरीमध्ये, प्रत्येक प्राण्यातील नैसर्गिक वैशिष्ट्ये त्यांच्या हेतू आणि घोषणांमध्ये मोठ्या प्रमाणात आढळतात. ऑरवेलने काही विशिष्ट प्रकारचे प्राणी विशिष्ट भूमिका घेण्यास निश्चितपणे निवडले आहेत असे आपल्याला वाटते का ?

किंवा

क. भीष्म सहानी यांच्या 'तमस' या कादंबरीचे सामाजिक राजकीय कादंबरी म्हणून विश्लेषण करा

किंवा

ड. 'तमस' या कादंबरीतील भीष्म सहानी यांनी हिंसा या घटकास कशाप्रकारे संवेदनशीलतेने हाताळले आहे हे स्पष्ट करा.

प्र. २

अ. गब्रीएल गार्सिया मार्कीझ यांची लघुकथा *A Very Old Man with Enormous Wings* यामध्ये त्या वृद्ध माणसाच्या प्रति शहरातल्या लोकांचा प्रतिसाद हा कसा विविधतापूर्ण असतो, या प्रतिसादातून मानवी स्वभावाविषयी आणि वर्तनाविषयी त्यांना काय सांगायचे आहे?

ब. मृणाल पांडे यांची त्यांच्या 'Girl' या लघुकथेतून मातृत्वाविषयीच्या समजुती कशाप्रकारे खोडून काढल्या आहे?

किंवा

प्र. २ क. *And of Clay Are We Created* या लघुकथेतून इसाबेल अलांदे यांनी कोणते सामाजिक भाष्य केले आहे?

ड. Setting/ वातावरण म्हणजे काय? *A Clean, Well-Lighted Place* या कथेतील 'कॅफे' मधील वातावरण कशाप्रकारे प्रभावशाली आहे किंवा ठरते?

प्र. 3 अ. 'नीड का निर्माण फिर फिर' या कवितेचे समीक्षणात्मक विश्लेषण करा.

64897

ब. *Wilfred Owen* यांची *Strange Meeting* या कवितेतून युद्धाच्या वास्तविकतेचे कशाप्रकारे चित्रण केले आहे? (७)

किंवा

क. माया अँजेलो यांच्या “The Lie” या कवितेचे समीक्षणात्मक विश्लेषण करा. (८)

ड. रॉबर्ट फ्रोस्टच्या ‘*Stopping by Woods on a Snowy Evening*’ या कवितेतील प्रतीकात्मक घटक स्पष्ट करा. (७)

प्र. ४

अ. ‘शांतता! कोर्ट चालू आहे’ या नाटकात विजय तेंडुलकर यांनी रंगभूमीचा/ स्टेजचा वापर समाजातील लैंगिक असमानता आणि पितृसत्ताक पद्धती दर्शवण्यासाठी केला आहे यावर चर्चा करा (१५)

किंवा

ब. विजय तेंडुलकर यांच्या ‘शांतता कोर्ट चालू आहे !’ या नाटकातील दोन महिला पात्रांची तुलना करून त्यांच्यातील फरक स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

क. जॉर्ज बर्नाड शॉ यांच्या ‘*Arms and the Man*’ या कादंबरीतून वर्गभेदावर कशाप्रकारे भाष्य केले गेले आहे ? (१५)

ड. जॉर्ज बर्नाड शॉ यांच्या ‘*Arms and the Man*’ या कादंबरीस ‘*Anti-Romantic Comedy*’ हे उपशिर्षक आहे. हे उपशिर्षक कशा पद्धतीने योग्य आहे ? (१५)

प्र.५ वा. टीपा लिहा (कोणतेही ३) (१५)

अ. *On Killing a Tree* या कवितेत वृक्ष कापण्याचे क्रूरत्व अधोरेखित करण्यासाठी भाषेचा प्रभावीपणे केलेला वापर

ब. ‘नीड का निर्माण फिर फिर’ या कवितेतील पुनर्निर्माण ही संकल्पना

क. *A Clean Well-lighted Place* मधील निद्रनाशाची प्रासंगिकता किंवा समर्पकता

ड. *And of Clay are we created* या लघुकथे प्रभावशील शेवट

इ. *A Very Old Man with Enormous Wings* या लघुकथेतील Elisenda चे व्यक्तिचित्रण